

Ter attentie van:

Wim-Jan Renkema, Voorzitter

De Vaste Kamercommissie van EZK

cie.ezk@tweedekamer.nl

Eric Wiebes Minister van Economische Zaken en Klimaat, en Stientje van Veldhoven

Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Amsterdam, 02 november 2020

Betreft: *Brandbrief over Biomassa t.a.v. de minister en staatssecretaris van EZK*

Geachte Minister Eric Wiebes en staatssecretaris Stientje van Veldhoven,

Wij, ondertekenaars van deze brief willen u, samen met ruim 22.000 Nederlanders¹, laten weten dat voor u, met de begrotingsbehandeling EZK op 4 en 5 november a.s., het moment is gekomen om zich duidelijk uit te spreken in het kader van de SDE+ subsidies voor de inzet van laagwaardige toepassing van biomassa (hout) voor het opwekken van warmte. In de afgelopen 2,5 jaar is duidelijk geworden dat er in binnen- en vooral ook buitenland² structurele misstanden plaatsvinden, ontstaan door het groeiend gebruik van houtige biomassa voor warmte en de financiering daarvan. De verwoesting van biodiversiteit en ecosystemen en de schadelijke effecten van de uitstoot door verbranding op de luchtkwaliteit, aangejaagd door de SDE subsidies, zijn onacceptabel.

Overheidssubsidies spelen hierbij een bepalende en kwalijke rol. In uw kamerbrief van 16 oktober jl. geeft u aan zich hiervan bewust te zijn. Tegelijkertijd doet u met betrekking tot de afbouw van reeds vergunde en nieuwe subsidiebeschikkingen geen uitspraak. Dit omdat u opnieuw aangeeft hierover eerst geïnformeerd te willen worden door een nieuw onderzoek van het PBL. Om deze reden en om de redenen zoals hierboven genoemd, willen wij u nadrukkelijk verzoeken om u komende week, tijdens de aanstaande begrotingsbehandeling EZK, wél expliciet uit te spreken en te reageren op het SER advies met betrekking tot de afbouw van zowel ‘bestaande en nieuwe’ subsidies voor de inzet van houtige biomassa voor

¹ Petitie Comite Schone Lucht: <https://petities.nl/petitions/stop-per-direct-de-subsidie-op-biomassacentrales-in-nederland>

² Misstanden mbt systematische kaalkap, schending van mensenrechten, gebrek aan transparantie en naleving in de keten van certificering mbt houtimport voor biomassaverbranding in NL

elektriciteit en warmte. Tevens willen wij u verzoeken om de, door de SER geadviseerde, afbouw van subsidies te concretiseren en deze SDE+ subsidie voor verbranding van houtige biomassa per onmiddellijk stop te zetten. Hierbij vragen wij u tevens nadrukkelijk rekenschap te geven van het specifieke advies met betrekking tot ‘reeds vergunde subsidies’: ‘als het afbouwen van subsidies sneller gaat dan bedrijven hebben voorzien, dient de overheid werkgevers te compenseren’³

Deze subsidiegelden zouden volgens ons moeten worden geïnvesteerd in het isoleren van huizen en echte duurzame energie en niet in een boekhoudkundige truc, die op papier een probleem oplost maar in werkelijkheid de situatie oneindig veel slechter maakt. Het is daarom belangrijk dat het kabinet onmiddellijk handelt met betrekking tot initiatieven voor duurzame alternatieven, zoals geothermie, aquathermie en warmtepompen en deze zo snel mogelijk beschikbaar maakt. Klimaatdoelen komen anders in de knel.

Hieronder lichten wij ons verzoek nader toe binnen de context van de volgende vier deelonderwerpen:

- 1. Toename CO2 uitstoot op korte en middellange termijn;***
- 2. Opwarming aarde;***
- 3. Misstanden;***
- 4. Publieke opinie: geen draagvlak***

1. Toename CO2 uitstoot op korte en middellange termijn;

In de huidige situatie worden in Nederland en het buitenland jaarlijks met miljarden aan overheidssubsidie miljoenen bomen gekapt en verbrand in biomassacentrales om zogenaamd duurzame energie op te wekken. Inmiddels is echter alom bekend dat biomassa geenszins CO2 neutraal is en de klimaatverandering juist versnelt. De verbranding van hout geeft zelfs meer uitstoot dan bij verbranding van gas (2 keer zoveel) en steenkool (minstens 15% meer). Dit feit wordt door voor- en tegenstanders erkend. Inderdaad kan deze extra uitstoot op termijn weer opgenomen worden door nieuwe aanwas, maar deze termijn is te lang om de opwarming van de aarde te stoppen. Hiervoor is nu een reductie van de CO2 uitstoot nodig.

2. Opwarming aarde

³ <https://www.ser.nl/nl/Publicaties/advies-biomassa-in-balans>

Naast de vernietiging van natuur en biodiversiteit door kaalkap en de toename in uitstoot van CO₂, zijn ook fijnstof en andere schadelijke stoffen die vrijkomen bij de verbranding van biomassa een bedreiging voor ons, de natuur, de toekomst van onze kinderen en de volksgezondheid. Het RIVM, de GGD's, het Longfonds, Milieudefensie, en vele nationale en internationale wetenschappers op het gebied van ecologie, energie, klimaat, gezondheid en luchtkwaliteit waarschuwen al geruime tijd voor de gevolgen. Om deze redenen is het cruciaal dat we in de komende 10 jaar alles doen om de uitstoot sterk te verminderen. Door in deze periode in te zetten op biomassa als transitiebrandstof in plaats van op gas, wordt het tegenovergestelde bereikt; de uitstoot zal toenemen in plaats van afnemen. In het zeer optimistische geval dat alle gekapte en verbrande bomen weer duurzaam geplant zouden worden, duurt het nog 40 tot 100 jaar voordat diezelfde uitstoot weer is opgenomen. Deze situatie is onhoudbaar geworden en volstrekt onacceptabel.

3. Misstanden

Daarnaast wordt het steeds duidelijker dat de Nederlandse stimuleringssubsidie grote misstanden in het buitenland (o.a. in de VS en de Baltische Staten) veroorzaakt. De mate waarin internationale regels worden nagevolgd en gecontroleerd verschilt van land tot land en werkt illegale kap, kaalkap, corruptie in de keten en veronachtzaming van nationale en Europese natuurbeschermingsregels in de hand.

4. Publieke opinie: geen draagvlak

Doordat bovenstaande aspecten van biomassa inmiddels bij het grote publiek bekend zijn is het draagvlak voor biomassa als brandstof in de energietransitie sterk aan het afnemen. En dat terwijl draagvlak een zeer belangrijke vereiste in de energietransitie hoort te zijn, volgens ons en volgens de overheid zelf.

Verzoek

Om deze redenen verzoeken wij u, met klem om de overheidssubsidie voor biomassaverbranding in kolen- en biomassacentrales onmiddellijk stop te zetten. Wij realiseren ons dat dit grote gevolgen zal hebben voor de klimaatdoelstellingen omdat het ons dwingt de afspraak dat biomassa geen CO₂ uitstoot heeft, te heroverwegen en aan te passen in het klimaatakkoord in het licht van de urgentie van de klimaatverandering, de zorg voor de wereldwijde biodiversiteit en de gezondheid van onze bevolking.

Met vriendelijke groet,

Dr. Fenna Swart, voorzitter Comité Schone Lucht

Drs. Maarten Visschers, Leefmilieu

Drs. Johan Vollenbroek, voorzitter Mobilisation for the Environment

Deze brandbrief is opgesteld door bovengenoemde auteurs en mede ondertekend door:

I Nederlandse Natuurorganisaties

1. Greenpeace
2. Comité Schone Lucht
3. Leefmilieu
4. Mobilisation for the Environment
5. Landelijke Werkgroep Houtstook-vrij
6. Landelijke meldpunt bomenkap
7. Fridays For Future Nederland
8. Federatie tegen Biomassacentrales
9. Extinction Rebellion NL
10. Fossilvrij NL

II Regionale Natuurorganisaties

11. ANO-Fundatie voor Welzijn en Wetenschap
12. Arnhems Peil
13. Bloei in Arnhem
14. Boomfocus
15. Bomenbrigade Boxtel
16. Bomen Achterhoek
17. Campagne De Grote Transitie
18. Comité Matiging Kapbeleid Slangenburg
19. Duurzaam Dorp Diemen
20. EDSP
21. Fossilvrij Amsterdam
22. Het Groene Hart Brabant.
23. Organisatie EcoVrede. Netwerk
24. Grenzeloos Groen
25. Geen biomassacentrales in Waddinxveen
26. Heerlijkheid de Hare
27. Platform Duurzame en Solidaire Economie:
28. Partij voor de bomen Texel
29. Redactie Bomen en Bos in Arnhem en Omgeving
30. Stichting Groen in Amersfoort
31. Stichting Kritisch Bosbeheer
32. Stichting Ecoplan Natuurontwikkeling
33. Stichting Groen Weert e.o.
34. Stichting Vrijwillig Bosbeheer Noord
35. Stichting Natuurvolgend Bosbeheer

36. Stichting HoutrookVrij
37. Stichting Natuurlijk Achterhoek
38. Stichting Boom en Bosch.
39. Stichting Levensbomenbosch.
40. Tuin van Zeeland
41. Tropism Art & Science Foundation
42. Werkgroep Voetafdruk Nederland
43. Werkgroep Transitie Boxtel
44. Werkgroep Bomen Groningen
45. We love Trees

III Deskundigen en wetenschappers

46. Leffert Oldenkamp
47. Jaap Kuper
48. Patrick A. Jansen
49. Mary Booth
50. Rudy Rabbinge

IV Buitenlandse Natuur- en bosbeschermingsorganisaties

51. Global Justice Ecology Project
52. Australian Forests and Climate Alliance
53. Biofuelwatch
54. Canopee France
55. Dogwood Alliance
56. Estonian Forest Aid
57. Estonian Fund for Nature
58. Environmental Paper Network International
59. Environment East Gippsland inc
60. EPN
61. Forests, Climate and Biomass Energy Working Group,
62. Fern
63. Pivot Point
64. PFPI
65. Save Estonian Forests
66. South East Region Conservation Alliance (SERCA)
67. Wild Europe
68. Forests, Climate and Biomass Energy Working Group,
69. Fern
70. Pivot Point
71. PFPI
72. Save Estonian Forests
73. South East Region Conservation Alliance (SERCA)
74. Wild Europe